

सूचना

१. सदर प्रश्नपुस्तिकेत १०० अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या

प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा

प्रश्नपुस्तिका पर्यवेक्षकाकडून लगेच बदलू

२. आपला परीक्षा—क्रमांक ह्या चौकोनांत

न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

३. वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.

४. अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला ४ पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना १,२,३ आणि ४ असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवर सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करतांना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी.

५. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. अशा प्रकारे प्रश्न सोडविणे सोयीस्कर आहे; पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नाकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

६. उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

७. प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवारांच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच “उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद

Note : Test Series Paper Online available

Visit us

१) प्राथमिक भूकंप लहरींचा वेग किती असतो ?

- १) ५ km/s   २) ५ m/s   ३) ४ km/s   ४) ३.२ m/s

२) कर्नाटक राज्याला लागून असलेले महाराष्ट्रातील जिल्हे ओळखा.

- अ) कोल्हापूर   ब) सोलापूर   क) उस्मानाबाद   ड) लातूर   इ) नांदेड   ई) यवतमाळ
१) ब, क, ड, इ, ई   २) वरील सर्व   ३) अ, ब, क, ड   ४) अ, ब, क, ड, इ

३) जगातील सर्वात उंच असणारे दुसऱ्या क्रमांकाचे पठार कोणते ?

- १) तिबेट पठार   २) एटिप्लॅनो पठार   ३) बोलिव्हिया पठार   ४) कोलंबिया पठार

४) खालील विधाने पहा

- अ) महाराष्ट्रात पश्चिम घाटात (सहयाद्री) सर्वत्र सदाहरीत वनस्पती आढळतात
ब) या वनातील लाकूड कठीण असल्याने येथे लाकूडतोड व्यवसाय खूप विकसित नाही
१) दोन्ही योग्य   २) ब बरोबर   ३) दोन्ही अयोग्य   ४) अ बरोबर

५) खालील विधाने विचारात घ्या

- अ) अमावस्या ते पौर्णिमा हा कालखंड शुक्ल पक्ष म्हणून ओळखला जातो.
ब) पौर्णिमा ते अमावस्या हा कालखंड कृष्ण पक्ष म्हणून ओळखला जातो
१) विधान अ योग्य   २) विधान ब योग्य   ३) दोन्ही विधाने योग्य   ४) दोन्ही विधाने अयोग्य

६) अ) रात्री समुद्राकडून जमिनीकडे वाहणाऱ्या वाऱ्यांना खारे वारे म्हणतात

- ब) दिवसा जमिनीकडून समुद्राकडे वाहणाऱ्या वाऱ्यांना मतलई वारे म्हणतात.
१) विधान अ योग्य   २) विधान ब योग्य   ३) दोन्ही विधाने योग्य   ४) दोन्ही विधाने अयोग्य

७) खालीलपैकी कोणत्या बाबींचा एकत्र परिणाम म्हणून पृथ्वीवर ऋतुनिर्मिती होते ?

- अ) पृथ्वीचे परिवलन   ब) पृथ्वीचे परिभ्रमण   क) पृथ्वीचा कललेला आस
१) अ, ब आणि क   २) अ आणि ब   ३) ब आणि क   ४) क आणि अ

८) अ) बर्फ भुसभुशीत व अपारदर्शक असतो.   ब) हिम भरीव व पारदर्शक असतो

- १) विधान अ योग्य   २) विधान ब योग्य   ३) दोन्ही विधाने योग्य   ४) दोन्ही विधाने अयोग्य

९) खालीलपैकी मुख्य वनौत्पादने कोणती ?

- अ) इमारती लाकूड   ब) जळाऊ लाकूड
१) फक्त अ   २) फक्त ब   ३) अ आणि ब   ४) यापैकी नाही

१०) योग्य पर्याय निवडा

- अ) पिन्हाना हा मासा अॅमेझॉन नदीमध्ये आढळतो
ब) पिन्हाना हा मांसभक्षी मासा आहे.
१) विधान अ योग्य   २) विधान ब योग्य   ३) दोन्ही विधाने योग्य   ४) दोन्ही विधाने अयोग्य

११) शुक्र ग्रहाला पृथ्वीचा जुळा ग्रह असे संबोधले जाते

- खालीलपैकी कोणत्या बाबींमध्ये पृथ्वी आणि शुक्र यांच्यामध्ये साम्य आढळते ?
अ) आकार   ब) परिवलन कालावधी   क) शुक्राची ठेवण   ड) परिभ्रमण कालावधी
१) अ आणि ब   २) ब आणि क   ३) क आणि ड   ४) अ आणि क

१२) खालील विधानांपैकी अयोग्य विधान ओळखा.

- अ) उत्तर गोलार्धात २३ सप्टेंबर रोजी वसंत ऋतू सुरू होतो.
ब) दक्षिण गोलार्धात २३ सप्टेंबर रोजी शरद ऋतू सुरू होतो
१) फक्त अ   २) फक्त ब   ३) दोन्ही   ४) दोन्ही नाही

१३) नागमोडी वळण नदीच्या कोणत्या अवस्थेत तयार होतात ?

- १) युवा अवस्था   २) प्रौढ अवस्था   ३) वृद्ध अवस्था   ४) यापैकी नाही

१४) खालीलपैकी सर्वाधिक नत्रयुक्त पोषणद्रव असणारे सेंद्रिय खत कोणते ?

- १) शेणखत   २) कंपोस्ट   ३) कॉंबडीखत   ४) लेंडीखत

१५) २०११ च्या जनगणनेनुसार सर्वाधिक ग्रामीण शिक्षित कोणत्या राज्यात आहेत.

- १) महाराष्ट्र   २) उत्तरप्रदेश   ३) बिहार   ४) राजस्थान

१६) अ) अन्नपूर्णा योजना २००० पासून कार्यरत आहे

- ब) ६० वर्षांपेक्षा जास्त वयाच्या व्यक्ती या योजनेअंतर्गत पात्र आहेत
क) प्रति व्यक्ती १० किलो अन्नधान्य अगदी कमी किमतीला या वृद्धांना दिले जाते
१) विधान अ योग्य, ब आणि क अयोग्य   २) विधान ब योग्य, अ आणि क अयोग्य
३) विधान क योग्य, अ आणि ब अयोग्य   ४) सर्व विधाने योग्य आहेत

१७) जोडया जुळवा

पायाभूत सुविधा	सुरुवात	
अ) पोस्ट	i) १७६६	
ब) तारायंत्र	ii) १८५३	
क) रेल्वे	iii) १८५१	
अ	ब	क
१) I	iii	ii
२) I	ii	iii
३) iii	ii	i
४) iii	I	ii

१८) योग्य जोडया जुळवा.

स्तंभ अ	स्तंभ ब	
(पोलाद कारखाना)	(सहकार्य)	
अ) भिलाई	i) जर्मनी	
ब) रूरकेला	ii) रशिया	
क) दुर्गापूर	iii) ब्रिटन	
अ	ब	क
१) ii	iii	i
२) ii	I	iii
३) iii	I	ii
४) I	ii	iii

१९) योग्य जोडया जुळवा.

स्तंभ अ	स्तंभ ब		
(योजना)	(उपाध्यक्ष)		
अ) पहिली	i) टी.टी.कृष्णाम्माचारी		
ब) दुसरी	ii) प्रणव मुखर्जी		
क) पाचवी	iii) गुलजारीलाल नंदा		
ड) आठवी	iv) दुर्गाप्रसाद धर		
अ	ब	क	ड
१) iii	ii	I	iv
२) I	ii	iii	iv
३) iv	iii	I	ii
४) iii	I	iv	ii

२०) हिंदी चित्रपट सृष्टीतील जेष्ठ अभिनेते दिलीप कुमार यांचे ७ जुलै २०२१ रोजी वयाच्या ९८ व्या वर्षी निधन झाले. त्यांच्या बदल खालील योग्य विधाने लक्षात घ्या.

- अ) दिलीप कुमार यांचे पूर्ण नाव मोहम्मद युसुफ खान असे होते.
ब) 'द फर्स्ट खान ऑफ बॉलीवूड' म्हणून ते परिचित होते.
क) २००० ते २००६ या काळात ते राज्यसभेचे सदस्य होते.
ड) १९८० मध्ये त्यांनी शेरीफ ऑफ मुंबई' हा मानद सन्मान देण्यात आला होता.

१) अ, ब, क   २) ब, क, ड   ३) अ, क, ड   ४) अ, ब, क, ड

२१) खालील घटनांचा योग्य कालानुक्रम लावा.

- अ) जनता योजना   ब) काँग्रेस योजना   क) सर्वोदय योजना   ड) विश्वेश्वरैया योजना   इ) मुंबई योजना

१) ड, ब, क, इ, अ   २) ड, ब, इ, अ, क   ३) ड, इ, ब, क, अ   ४) ड, अ, ब, इ, क

२२) नील क्रांती कशाशी संबंधित आहे ?

- १) मत्स्य उत्पादन   २) अन्नधान्य उत्पादन   ३) तेलबिया उत्पादन   ४) दुग्ध उत्पादन

२३) जागतिक व्यापार संघटनेचे मुख्यालय कोठे आहे ?

- १) न्यूयॉर्क   २) जिनेव्हा   ३) रोम   ४) दोहा

२४) योग्य जोडया जुळवा

जिल्हा	लिंग गुणोत्तर
अ) गोंदिया	i) ९४६
ब) सिंधुदुर्ग	ii) ११२२
क) रत्नागिरी	iii) १०३६
ड) धुळे	iv) ९९९

अ	ब	क	ड
१) iv	iii	ii	i
२) ii	iv	I	iii
३) iii	I	iv	ii
४) I	ii	iii	iv

२५) रेल्वेच्या एकूण उत्पन्नामध्ये खालीलपैकी कोणत्या घटकाचा वाटा सर्वाधिक आहे ?

- १) प्रवासी वाहतूक   २) माल वाहतूक   ३) विविध वाहतूक   ४) यापैकी नाही

२६) डॉ. एम.एस. स्वामीनाथन हे World Food Prize च प्रथम मानकरी आहेत. World Food Prize हा पुरस्कार कोणत्या वर्षी सुरू करण्यात आला ?

- १) १९८५   २) १९८६   ३) १९८७   ४) १९८८

२७) राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम (NREP) कधी सुरू करण्यात आला ?

- १) २६ जानेवारी १९८०   २) १५ ऑगस्ट १९८०   ३) २ ऑक्टोबर १९८०   ४) १४ नोव्हेंबर १९८०

२८) योग्य जोडया जुळवा.

धरण	राज्य
अ) हिराकूड	i) छत्तीसगड
ब) मेतूर	ii) ओडिसा
क) महानदी	iii) कर्नाटक
ड) अलमट्टी	iv) तामिळनाडू

अ	ब	क	ड
१) iv	ii	iii	i
२) ii	iv	I	iii
३) I	iii	iv	ii
४) ii	iv	iii	i

२९) इंधन ज्वलनातून हवेत खालीलपैकी कोणते घटक घटक सोडले जातात ?

- अ) नायट्रोजन डायऑक्साईड   ब) कार्बन डायऑक्साईड   क) कार्बन मोनॉक्साईड
ड) सल्फर डायऑक्साईड   इ) काजळी
१) सर्व   २) अ, ब, क   ३) अ, ब, ड, इ   ४) अ आणि इ

३०) खालील विधानांपैकी अयोग्य विधान किंवा विधाने ओळखा.

- अ) एडविन हबल या वैज्ञानिकाने आपल्या आकाशगोच्या बाहेर इतर दिर्घिका असल्याचे स्पष्ट केले
ब) नासाने १९९० मध्ये हबल ही दुर्बीण प्रक्षेपित केली
क) नवनवीन ताऱ्यांचा शोध घेणे या दुर्बिणीमुळे सोपे झाले आहे.

- १) फक्त अ   २) फक्त ब   ३) फक्त क   ४) यापैकी नाही

३१) जोडया जुळवा.

'अ' गट (वनस्पती)	'ब' गट (उदाहरण)
अ) परजीवी	i) भुछत्र
ब) कीटकभक्षी	ii) दगडफुल
क) मृतोपजिवी	iii) ड्रॉसेरा
ड) सहजीवी	iv) अमरवेल

अ	ब	क	ड
१) ii	i	iv	iii
२) iv	iii	i	ii
३) iii	ii	i	iv
४) iv	i	iii	ii

३२) खालीलपैकी अन्ननलिकेचे रोग कोणते ?

- अ) आमांश   ब) टायफॉइड   क) कॉलरा   ड) कावीळ   इ) गॅस्ट्रो
१) फक्त अ, ब, इ   २) फक्त अ, क, ड, इ   ३) फक्त ब आणि क   ४) अ, ब, क, ड, इ

३३) खालीलपैकी कोणती वैशिष्ट्ये अप्रभावी आहेत ?

- अ) हातावर केस असणे   ब) हातावर केस नसणे   क) कानाची मोकळी पाळी   ड) दुमडणारी जीभ
१) अ, ब, क   २) अ, क, ड   ३) फक्त अ   ४) फक्त ब

३४) योग्य जोडया जुळवा.

स्तंभ अ (अन्नपदार्थ)	स्तंभ ब (आम्ल)
अ) स्निग्ध पदार्थ	i) मॅलेईक आम्ल
ब) सफरचंद	ii) लॅक्टिक आम्ल
क) द्राक्षे	iii) स्टिअरिक आम्ल
ड) दही	iv) टार्टरिक आम्ल
अ ब क ड	
१) iv iii ii i	
२) iii I iv ii	
३) iii iv I ii	
४) iii iv ii i	

३५) खालील विधाने विचारात घ्या

अ) वनस्पतीमध्ये प्रकाशसंश्लेषण फक्त दिवसा घडून येते वरील विधानांपैकी योग्य विधान ओळखा.

ब) वनस्पतीमध्ये श्वसन फक्त रात्री घडून येते

- १) फक्त अ   २) फक्त ब   ३) दोन्ही   ४) यापैकी नाही

३६) पवनचक्कीचा वापर होऊ शकतो.

अ) विहीरीतून पाणी उपसण्यासाठी

ब) धान्य दळण्यासाठी

क) वीजनिर्मिती करण्यासाठी

- १) अ आणि ब   २) ब आणि क   ३) अ आणि क   ४) अ, ब, क

३७) जोडया जुळवा

स्तंभ अ
(मुलद्रव्याला मॅडेलिक्ने सुचविलेले नाव)

स्तंभ ब
(मुलद्रव्याचे सध्याचे नाव)

अ) इका — बोरॉन

i) जर्मेनियम

ब) इका — अॅल्युमिनियम

ii) स्कॅंडियम

क) इका — सिलिकॉन

iii) गॅलियम

- अ   ब   क
- १) iii   ii   i
- २) I   iii   ii
- ३) ii   iii   i
- ४) ii   I   iii

३८) प्रत्येक व्यक्तीच्या डोळ्याचा रंग विशिष्ट असतो. खालीलपैकी कोणत्या भागामुळे मानवी डोळ्याचा रंग निश्चित होतो ?

- १) बुबुळ   २) भिंग   ३) डोळ्याचा पडदा   ४) यापैकी नाही

३९) योग्य जोडया जुळवा

स्तंभ अ

स्तंभ ब

(स्त्राव)

(कार्य)

अ) जिब्रलिनस

i) पेशी विभाजनास मदत करणे

ब) सायटोकायनिन्स

ii) कायिक वाढीस हातभार लावणे

क) अस्कार्बिक आम्ल

iii) कायिक वाढीस प्रतिबंध करणे

- अ   ब   क
- १) I   ii   iii
- २) ii   I   iii
- ३) ii   iii   i
- ४) iii   I   ii

४०) खालील विधानांपैकी योग्य विधान/विधाने ओळखा

अ) लॅथेनमचा अणुअंक ८९ आहे

ब) अॅक्टिनियमचा अणुअंक ५७ आहे

वरील विधानांपैकी योग्य विधान/विधाने ओळखा

- १) फक्त अ   २) फक्त ब   ३) दोन्ही   ४) यापैकी नाही

४१) पित्त रस खालीलपैकी कशाच्या पचनास साहय करतो ?

१) कर्बोदके

२) स्निग्ध पदार्थ

३) प्रथिने

४) वरीलपैकी सर्व

४२) फ्लेमिंगच्या उजव्या हाताच्या नियमाविषयी पुढील विधाने विचारात घ्या

अ) तर्जनी चुंबकीय क्षेत्राची दिशा दर्शविते

ब) मध्यमा वाहकाच्या गतीची दिशा दर्शविते

क) अंगठा प्रेरित विद्युत धारेची दिशा दर्शविते

वरील विधानांपैकी योग्य विधान ओळखा

- १) अ, ब आणि क   २) अ आणि ब   ३) फक्त अ   ४) यापैकी नाही

- ४३) भारताच्या ऑलिम्पिकमधील कामगिरीबद्दल पुढील योग्य विधाने विचारात घ्या.
 अ) नीरज चोप्रा ने पुरुषांच्या भालाफेक स्पर्धेत मध्ये सुवर्णपदक जिंकले
 ब) त्याने ८७.५८ मीटर भाला फेकला.
 क) हे भारताचे ट्रॅक आणि फील्ड गटातील पहिले सुवर्णपदक तर एकूण दुसरे सुवर्णपदक ठरले.
 ड) यापूर्वी नेमबाज अभिनव बिंद्राने २००८ च्या बीजिंग ऑलिम्पिकमध्ये भारताला पहिले सुवर्णपदक जिंकून दिले होते.
 १) अ, ब, क   २) ब, क, ड   ३) अ, क, ड   ४) अ, ब, क, ड
-
- ४४) २०२२ पासून दरवर्षी ..... हा दिवस 'वीर बाल दिवस' म्हणून साजरा करण्याची घोषणा केंद्र सरकार तर्फे करण्यात आली आहे ?
 १) ३१ डिसेंबर   २) २६ डिसेंबर   ३) १ जानेवारी   ४) १ फेब्रुवारी
-
- ४५) महाराष्ट्र शासनाने ..... हा दिवस बाळशास्त्री जांभेकर यांच्या जन्मदिनानिमित्त मराठी पत्रकार दिन म्हणून साजरा करण्याचे घोषित केले आहे ?
 १) ६ जानेवारी   २) १२ जानेवारी   ३) २ फेब्रुवारी   ४) २८ फेब्रुवारी
-
- ४६) मिस युनिव्हर्स २०२१ स्पर्धेत विजेती ठरलेली हरनाझ संधू ..... या राज्याची रहिवासी आहे ?
 १) पंजाब   २) चंदीगड   ३) दिल्ली   ४) राजस्थान
-
- ४७) साहित्य अकादमी पुरस्कार २०२१ बद्दल पुढील विधाने विचारात घ्या
 अ) लेखक किरण गौरव यांना त्यांच्या 'बाळूच्या अवस्थांतराची डायरी' या लघुकथा संग्रहासाठी मराठी भाषेसाठीचा साहित्य अकादमी पुरस्कार जाहीर झाला आहे.
 ब) नमिता गोखले यांना 'Things to Leave Behind' या कादंबरीसाठी इंग्रजी भाषेसाठीचा साहित्य अकादमी पुरस्कार जाहीर झाला आहे.
 वरीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?
 १) फक्त अ   २) फक्त ब   ३) अ व ब दोन्ही   ४) अ व ब दोन्ही नाही
-
- ४८) महाराष्ट्र शासनाच्या नवीन ज्येष्ठ नागरिक धोरणानुसार वयाची अट किती आहे ?
 १) ५८   २) ६०   ३) ६५   ४) ७०
-
- ४९) अ) इलॉन मस्क हे अमेरिकन उद्योगपती आहेत
 ब) त्यांच्या मालकीची स्पेस एक्स नावाची अंतरीक्ष संशोधन कंपनी आहे
 क) फाल्कन हेवी हे स्पेस एक्स या कंपनीतर्फे विकसित करण्यात आलेले प्रक्षेपक यान आहे.
 १) विधान अ योग्य   २) विधान ब योग्य   ३) विधान क योग्य   ४) वरील सर्व विधाने योग्य
-
- ५०) स्मार्ट फोनचा विचार करता जगातील सुमारे .....% स्मार्टफोन भारतात विकले जातात.
 १) ५%   २) १०%   ३) १५%   ४) २०%
-
- ५१) सर्वोच्च न्यायालयाने इच्छा मृत्युला .....
 १) सशर्त परवानगी दिली आहे   २) परवानगी नाकारली आहे
 ३) बिनशर्त परवानगी दिली आहे   ४) बेकायदेशीर ठरविले आहे
-
- ५२) ..... हे भारतातील पहिले पेपरलेस न्यायालय ठरले आहे ?
 १) केरळ उच्च न्यायालय   २) दिल्ली उच्च न्यायालय
 ३) मुंबई उच्च न्यायालय   ४) आलाहाबाद उच्च न्यायालय
-
- ५३) खालील विधाने विचारात घ्या.
 अ) साहित्य अकादमीचे युवा साहित्यिक पुरस्कार २०२१, मराठी भाषेसाठीचा हा पुरस्कार प्रणव सखदेव यांच्या 'काळेकरडे स्ट्रोकस' या कादंबरीसाठी जाहीर झाला आहे.
 ब) साहित्य अकादमीचे बाल साहित्य पुरस्कार २०२१, मराठी भाषेसाठीचा हा पुरस्कार संजय वाघ यांच्या 'जोकर बनला किंगमेकर' कादंबरीसाठी जाहीर झाला आहे.
 वरीलपैकी कोणते/ती विधान/ते चुकीची नाहीत ?
 १) फक्त अ   २) फक्त ब   ३) अ व ब दोन्ही   ४) अ व ब दोन्ही नाही
-
- ५४) नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांच्या स्मरणार्थ पुढीलपैकी कोणता दिवस हा पराक्रम दिवस म्हणून साजरा केला जाणार आहे ?
 १) २० जानेवारी   २) २३ जानेवारी   ३) २० फेब्रुवारी   ४) २३ फेब्रुवारी
-
- ५५) मार्च २०२१ मध्ये प्रसिध्द करण्यात आलेला इज ऑफ लिव्हिंग — २०२० निर्देशांकनुसार भारतातील राहण्यासाठी सर्वात अव्वल स्थानी कोणते शहर आहे ?
 १) पुणे   २) बंगळूरु   ३) अहमदाबाद   ४) मुंबई
-
- ५६) पुढीलपैकी कोणती जोडी अयोग्य आहे (९३ वे ऑस्कर पुरस्कार २०२१)
 १) सर्वोत्कृष्ट दिग्दर्शक : क्लोई झाओ (Chloe Zhao) (चित्रपट : नोमॅडलॅंड)
 २) सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री : फ्रान्सेस मॅकडॉर्मंड (Frances McDormand) (चित्रपट : नोमॅडलॅंड)
 ३) सर्वोत्कृष्ट चित्रपट : नोमॅडलॅंड (Nomad land)
 ४) वरीलपैकी नाही

५७) नवीन संसद भवन ची खालील वैशिष्ट्ये विचारात घ्या

अ) नवीन त्रिकोणाकृती इमारतीतील लोकसभा चेंबरमध्ये राष्ट्रीय पक्षी (मोर) ही संकल्पना/थीम वापरण्यात येईल.

ब) राज्यसभा चेंबरमध्ये राष्ट्रीय पुष्प 'कमळ' ही संकल्पना वापरण्यात येईल

क) सेंट्रल लॉज कोर्टयादीमध्ये राष्ट्रीय वृक्ष 'वटवृक्ष' ही संकल्पना वापरण्यात येईल.

ड) नवीन संसद भवनाच्या शिखरावर राष्ट्रीय चिन्ह/प्रतिक (National emblem) स्थानापन्न असेल.

योग्य विधानांचा पर्याय निवडा ?

१) फक्त अ, ब, क   २) फक्त अ व ड   ३) फक्त अ   ४) वरील सर्व

५८) A एक काम करायला २४ दिवस लावतो तर B हा A पेक्षा ६०% जास्त कार्यक्षम आहे. तर B ला तेच काम करायला किती दिवस लागतात ?

१) १०   २) १५   ३) १२   ४) ९.६

५९) जयने त्याच्या घरापासून उत्तरेकडे चालण्यास सुरुवात केल्यावर ४० मीटर अंतरावर गेल्यावर त्याला शाळा लागली. तेथून उजवीकडे वळून ३० मीटर गेला. पुढे उजवीकडे वळून तो ६५ मीटर जाऊन गार्डनजवळ थांबला. नंतर डावीकडे वळून ८ मीटर गेला. परत एकदा डावीकडे वळून २५ मीटर गेला. त्या ठिकाणी ९०० घडयाळाच्या विरुद्ध दिशेने (Anti-clockwise) वळून ८ मीटर पुढे गेला तर आता जय कोणत्या दिशेकडे पहात आहे ?

१) ईशान्य   २) पूर्व   ३) पश्चिम   ४) आग्नेय

६०) एका घनाची बाजू जर २१% ने कमी केली तर घनाच्या घनफळात किती टक्क्याने घट होईल ?

१) ३३%   २) २१.९५%   ३) ३७.५९%   ४) ३८.४७%

६१) खालील दिलेल्या क्रमवारी मधून चुकीचा / विसंगत पर्याय निवडा

१, १०, ९, १६, २५, २६, ४९

१) १   २) १६   ३) २६   ४) ४९

६२) चार जणांच्या कुटुंबाची चार वर्षापूर्वी वयाची सरासरी १९ होती. आज एक नवीन सदस्य कुटुंबात आल्याने देखील कुटुंबाची वयाची सरासरी १९ आहे. तर नवीन सदस्याचे वय काढा.

१) १ वर्ष   २) २ वर्षे   ३) ३ वर्षे   ४) ४ वर्षे

६३) राजू म्हणाला, "ही मुलगी माझ्या आईची नातसून आहे" तर राजूची बायको त्या मुलीची कोण ?

१) आजी   २) आई   ३) सासू   ४) आत्या

६४) ६ : ४९ :: ७ : ?

१) ६४   २) ६३   ३) ५३   ४) ८१

६५) कृत्रिम भाषेतील शब्द व अर्थ खालीलप्रमाणे आहेत

chickerkurrip म्हणजे birdhuse

phyc kurrip म्हणजे blue bird

phyc brell म्हणजे blue bell

यावरून house guest या शब्दासाठी संकेतांक (code) शोधा

१) bellchicker   २) chickerdrop   ३) chickerphyc   ४) dropchicker

६६) एका आठवड्यात सात दिवसांत सहा व्याख्याने सोमवार ते रविवार पर्यंत घेण्याचे ठरविले आहे. संगणकाचे व्याख्याने मंगळवारी किंवा शनिवारी नाही. मानसशास्त्राचे व्याख्यान व्यवस्थापनावरच्या व्याख्यानानंतर आहे. सांख्यिकीचे व्याख्यान शुक्रवारी नाही व सांख्यिकी आणि संशोधन पध्दत या दोन व्याख्यानादरम्यान सुट्टी आहे. अर्थशास्त्र व्याख्यानाच्या आधी कोणतेही व्याख्यान नाही कारण आदल्या दिवशी सुट्टी असून सुट्टीचा दिवस सोमवार नाही. तर शुक्रवारी कोणते व्याख्यान आहे ?

१) संशोधन पध्दत   २) संगणक   ३) मानसशास्त्र   ४) अर्थशास्त्र

६७) विधान — काही मांजरे घोडे आहेत.

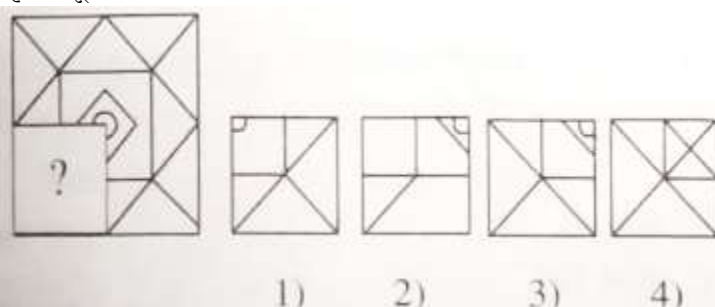
सर्व घोडे कुत्रे आहेत

अनुमान — अ) सर्व कुत्रे घोडे आहेत

ब) काही कुत्रे घोडे आहेत

१) अ बरोबर   २) ब बरोबर   ३) अ व ब बरोबर   ४) दोन्ही चूक

६८) खालील आकृती पूर्ण करा

६९) ६७ व्या राष्ट्रीय चित्रपट पुरस्कार सोहळ्यात खालीलपैकी कोणत्या मराठी चित्रपटाला 'सर्वोत्तम मराठी चित्रपटाचा राष्ट्रीय पुरस्कार' देण्यात आला ?

- १) ताजमहल २) आनंदी गोपाळ ३) बाडो ४) कमळ

७०)..... या भारतीय वायुसेनेत (आयएएफ) लढाऊ पालयट म्हणून सामील होणाऱ्या महाराष्ट्रातील प्रथम महिला ठरल्या होत्या.

- १) अंतरा मेहता २) मावया सुदान ३) अंतरा कुलकर्णी ४) यापैकी नाही

७१) अलीकडे जाहीर करण्यात आलेल्या वाहन स्कॅपिंग धोरणाबाबत योग्य विधाने ओळखा ?

अ) १५ वर्षांनंतर फिटनेस प्रमाणपत्र मिळण्यास अपात्र ठरणाऱ्या व्यावसायिक वाहनांची (Commercial Vehicles) नोंदणी रद्द करण्यात येईल.

ब) २० वर्षांनंतर फिटनेस प्रमाणपत्र मिळण्यास अपात्र ठरणाऱ्या खाजगी वाहनांची (Personal Vehicles) नोंदणी रद्द करण्यात येईल

- १) फक्त अ २) फक्त ब ३) दोन्ही अ आणि ब ४) एकही नाही

७२) प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संस्था येईल.

	१४				
८	१५	२			
	५				

	११				
२०	१८	९			
	४				

	१२				
३०	?	५			
	७				

- १) ३० २) २० ३) ३२ ४) २२

७३) खालील विधाने पाहून अयोग्य विधाने ओळखा

अ) घटनासमितीत पंडीत नेहरूंच्या अध्यक्षतेखाली एकूण तीन समित्या होत्या

ब) घटनासमितीत सरदार पटेलांच्या अध्यक्षतेखाली एकूण तीन समित्या होत्या

क) घटनासमितीत राजेंद्र प्रसादांच्या अध्यक्षतेखाली एकूण दोन समित्या होत्या

- १) फक्त अ व ब २) अ व क ३) फक्त ब ४) वरील सर्व

७४) कलम १२ मधील 'राज्य' या व्याख्येमध्ये खालीलपैकी कशाचा समावेश होतो

अ) संसद, विधीमंडळ, केंद्र व राज्य सरकार

ब) स्थानिक शासन व्यवस्था

क) SAIL, BHEL

ड) सरकारी अभिकरण म्हणून काम करणाऱ्या खाजगी संस्था

- १) वरील सर्व २) अ, ब, ड ३) अ, ब, क ४) अ, ब फक्त

७५) खालील विधाने पहा.

अ) कलम ३५९ अन्वये कलम २० व २१ मधील मूलभूत हक्क निलंबित होत नाहीत

ब) कलम ३५८ नुसार सशस्त्र उठावाच्या कारणामुळे घोषित करण्यात आलेल्या राष्ट्रीय आणिबाणीत कलम १९ मधील मूलभूत हक्क निलंबित होतात.

- १) फक्त अ अयोग्य २) दोन्ही योग्य ३) फक्त ब अयोग्य ४) दोन्ही अयोग्य

७६) भारतीय निवडणूक आयोग खालीलपैकी कोणाच्या निवडणूका घेते ?

अ) लोकसभा ब) राज्यसभा क) विधानसभा ड) राष्ट्रपती इ) उपराष्ट्रपती

- १) वरील सर्व २) अ, क, ड, इ ३) अ, ब, क, ड ४) ब, क, ड, इ

७७) शंभराव्या घटनादुरुस्तीचा कोणत्या राज्यांच्या सीमेशी संबंध आहे ?

अ) आसाम ब) पश्चिम बंगाल क) मेघालय ड) त्रिपुरा

- १) अ, ब, क २) ब, क, ड ३) अ, ब, ड ४) अ, ब, क, ड

७८) सातव्या अनुसूचितील विषयांची यादी आणि अंमलबजावणीची जबाबदारी यांबाबत चुकीची जोडी निवडा.

अ) केंद्रीय – केंद्र ब) समवर्ती – केंद्र क) राज्य – राज्य

- १) फक्त अ २) फक्त ब ३) फक्त क ४) यापैकी नाही

७९) खालील विधानांपैकी अयोग्य विधान / विधाने ओळखा

अ) अमेरिकेमध्ये राज्यपालांची नेमणूक केली जाते

ब) कॅनडामध्ये राज्यपालांची नेमणूक केली जाते

- १) फक्त ब २) फक्त अ ३) दोन्ही ४) दोन्ही नाही

८०) अयोग्य जोड्या ओळखा

घटनादुरुस्ती जोडलेला भाग

१) ४२ वी IV A

२) ७४ वी IX A

३) ९७ वी IX B

४) यापैकी नाही

८१) योग्य विधान / विधाने ओळखा

अ) भारताने मार्गदर्शक तत्वांचा स्विकार आयर्लंडकडून केला आहे.

ब) आयर्लंडने मार्गदर्शक तत्त्वे स्पेनकडून स्विकारली आहेत

१) फक्त अ

२) फक्त ब

३) दोन्ही

४) दोन्ही विधाने अयोग्य

८२) खालील विधानांपैकी योग्य विधान / विधाने ओळखा

अ) राष्ट्रीय अल्पसंख्याक आयोग एक असंवैधानिक संस्था आहे

ब) राष्ट्रीय अल्पसंख्याक आयोग एक वैधानिक संस्था आहे

१) फक्त अ

२) फक्त ब

३) दोन्ही

४) यापैकी नाही

८३) पक्षांतरबंदी अधिनियमाअंतर्गत संसद सदस्याच्या अपात्रेबाबत अंतिम निर्णय कोण घेतो ?

१) राष्ट्रपती

२) लोकसभा सभापती

३) राज्यसभा अध्यक्ष

४) वरीलपैकी सर्व

८४) खालीलपैकी राज्यपालाचे कायदेविषयक अधिकार कोणते आहेत ?

अ) राज्य विधान मंडळाचे अधिवेशन बोलविणे

ब) विधानसभेवर अँग्लो-इंडियन समाजातील एक सदस्य नामनिर्देशित करणे

क) महाधिवक्त्याची नेमणूक करणे

ड) राज्य वित्त आयोगाची स्थापना करणे

१) अ, ब, क

२) ब, क, ड

३) अ आणि ब

४) वरील सर्व

८५) मूलभूत कर्तव्यांबाबत खालील विधानां विचार करा आणि अचूक विधाने निवडा.

अ) मूलभूत कर्तव्ये परकीयांना तसेच नागरिकांना लागू होतात

ब) मूलभूत कर्तव्ये न्यायप्रविष्ट नाहीत

क) मूलभूत कर्तव्ये कॅनडाच्या घटनेवरून घेण्यात आली आहेत

१) फक्त अ

२) फक्त ब

३) अ आणि क

४) अ, ब, क

८६) योग्य जोड्या जुळवा

कलम

तरतूद

अ) ५०

i) न्यायव्यवस्था कार्यकारी व्यवस्थेपासून अलग ठेवणे

ब) ४९

ii) राष्ट्रीय महत्वाची स्मारके व स्थाने आणि वस्तू यांचे संरक्षण करणे

क) ५१

iii) आंतरराष्ट्रीय शांतता व सुरक्षा यांचे संवर्धन करणे

ड) ३८

iv) राज्याने लोककल्याणाच्या संवर्धनासाठी समाजव्यवस्था प्रस्थापित करणे

अ

ब

क

ड

१) I

ii

iii

iv

२) iv

iii

ii

i

३) I

ii

iv

iii

४) I

iii

ii

iv

८७) जातीभेद ही ईश्वराची इच्छा असे हिंदुधर्मतत्व या ग्रंथात कोणी म्हटले आहे ?

१) विष्णुशास्त्री पंडीत

२) गंगाधरशास्त्री फडके

३) विष्णुबुवा ब्रम्हचारी

४) काशिनाथ विष्णु फडके

८८) १८५७ च्या उठावात सातपुडा पर्वतात कोणाच्या नेतृत्वाखाली उठाव झाला होता

१) कुंवरसिंह

२) शंकरशहा

३) अहमदउल्ला

४) तात्या टोपे

८९) योग्य जोड्या ओळखा

१) हेन्री विवियन डेरोझिओ

— आधुनिक भारताचा प्रथम राष्ट्रवादी कवी

२) सुरेंद्रनाथ बॅनर्जी

— बंगालच्या आधुनिक संस्कृतीचे प्रणेते

३) दोन्ही चूक

४) दोन्ही बरोबर

९०) १९१९ च्या मॉंटॅग्यु-चेम्सफोर्ड या कायद्याविषयी टिळकांनी कोणते उद्गार काढले ?

१) हे स्वराज्य नव्हे तसेच स्वराज्याचा पायाही नव्हे

२) दिल्ली बहूत दूर है

३) उजाडले परंतु सुर्य नाही

४) वरील सर्व

९१) गांधीजींना कोणत्या युद्धात मदत केल्याबद्दल पदक मिळाले होते ?

१) बोएर (Boer) युद्ध

२) झुलु (Zulu) युद्ध

३) एकही नाही

४) वरील दोन्ही

९२) रामानंद तीर्थ यांच्याबद्दल खालील विधाने लक्षात घ्या.

- अ) महाराष्ट्र परिषदेच्या लातूर अधिवेशनात शिक्षण सोडून राजकारणात या असा सल्ला त्यांनी दिला
ब) रामानंद हे गुलबर्गा व विजापूर येथून दोनदा खासदार होते
क) त्यांनी नागपूर करारात महत्वाचा वाटा उचलला होता

१) अ अयोग्य २) ब व क योग्य ३) ब सोडून इतर अयोग्य ४) अ व क योग्य

९३) अ) बाळशास्त्री जांभेकरांनी काढलेले दर्पण हे सुरुवातीस साप्ताहिक होते

ब) जांभेकरांनी काढलेले दिग्दर्शन हे पाक्षिक होते

१) अ अयोग्य २) ब अयोग्य ३) दोन्ही योग्य ४) दोन्ही अयोग्य

९४) खालील पुस्तकाचे लेखन कोणी केले आहे ?

अ) भारतखंड पर्व ब) पानिपतची लढाई क) लंकेचा इतिहास ड) लक्ष्मीज्ञान

१) गोपाळ हरी देशमुख २) बाळशास्त्री जांभेकर

३) दादोबा पांडुरंग तर्खडकर ४) महादेव गोविंद रानडे

९५) खालीलपैकी कोणी तीन वेळा काँग्रेसचे अध्यक्षपद भुषविले आहे ?

अ) पंडित जवाहरलाल नेहरू ब) दादाभाई नौरोजी

१) फक्त अ २) फक्त ब ३) अ व ब ४) यापैकी नाही

९६) भारत छोडा अभियान सुरू करण्यामागचे कारण

१) क्रिप्स योजना २) कॅबिनेट मिशन योजना ३) वेव्हेल योजना ४) सायमन अहवाल

९७) इंग्रजांनी भारतामध्ये कृषी कर गोळा करण्यासाठी जमिनदारी, महालवारी आणि रयतवारी या पध्दतींचा वापर केला. वरील पध्दतींचा त्यांच्या उपयोगानुसार (जेवढ्या क्षेत्रावर संबंधित पध्दती लागू होती) चढता क्रम लावा

१) रयतवारी — महालवारी — जमीनदारी

२) जमीनदारी — महालवारी — रयतवारी

३) महालवारी — जमीनदारी — रयतवारी

४) रयतवारी — जमीनदारी — महालवारी

९८) दादाभाई नौरोजी यांच्या विषयी पुढील विधाने विचारात घ्या.

अ) फिन्सबरी मतदारसंघातून पुराणमतवादी पक्षाकडून हाऊस ऑफ कॉमन्सवर निवडून गेले होते

ब) त्यांनी मुंबई येथे ज्ञान प्रसारक मंडळाची स्थापना केली

क) त्यांनी भारताचे ग्लॅडस्टन अशी उपमा दिली जाते

वरील विधानांपैकी योग्य विधान/विधाने ओळखा

१) अ, ब आणि क २) अ आणि ब ३) ब आणि क ४) अ आणि क

९९) योग्य विधाने ओळखा

अ) भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस १८८९ मध्ये 'ब्रिटिश कमिटी' इंग्लंडमध्ये स्थापन केली

ब) या समितीने भारतीय प्रश्नाबाबत इंग्लंडमध्ये सभा घेतल्या, पत्रके वाटली

क) या समितीतर्फे १८९० साली 'इंडिया' हे नियतकालिक सुरू करण्यात आले

१) अ, क २) अ, ब ३) ब, क ४) वरीलपैकी सर्व

१००) राष्ट्रीय काँग्रेसच्या मुंबई येथील पाचव्या अधिवेशनाबाबत योग्य विधान/विधाने ओळखा.

अ) लोकमान्य टिळक प्रथमच काँग्रेसच्या अधिवेशनात उपस्थित होते

ब) या अधिवेशनास प्रथमच शेतकरी, कारागीर व महिला उपस्थित होत्या

क) महाराष्ट्रातून पंडिता रमाबाई व काशीबाई कानिटकर या महिला अधिवेशनास उपस्थित होत्या

१) अ, ब २) ब, क ३) अ, क ४) अ, ब, क